

Miljö- och energidepartementet

103 33 Stockholm

Remiss SOU 2016:21 av delbetänkande från Miljömålsberedningen med förslag om ett klimatpolitiskt ramverk inklusive långsiktigt klimatmål

M2016/00703/K1

Miljömålsberedningen har haft i uppdrag att föreslå ett klimatpolitiskt ramverk och en strategi för en samlad och långsiktig klimatpolitik. I delbetänkandet redovisas förslag om ett klimatpolitiskt ramverk som innebär att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Beredningen föreslår det mest ambitiösa målet om utsläppsminskningar som något land hitintills föreslagit.

Allvaret i de klimatförändringar som har dokumenterats och som riskerar att orsaka oåterkalleliga effekter på ekosystem och samhällen kräver att världens länder för en ambitiös klimatpolitik. Kostnaderna för att minska utsläppen påverkar varje enskilt lands ekonomi, medan nyttan av åtgärderna kommer alla länder till del i form av minskade globala utsläpp av växthusgaser. Genom att bedriva en kostnadseffektiv klimatpolitik har Sverige, med sina redan låga utsläpp, goda förutsättningar att vara internationellt ledande inom klimatpolitiken. Konkurrensverket instämmer i regeringens bedömning i kommittédirektivet att ett förverkligande av visionen kräver långsiktighet och en strävan efter de mest kostnadseffektiva lösningarna.

Analyser av kostnader på lång sikt är behäftat med stora osäkerheter, särskilt när det saknas förslag på styrmedel. Mot bakgrund av de genomgripande åtgärder som kommer att behöva vidtas hade Konkurrensverket ändå önskat en mer utvecklad diskussion av effekterna på samhällsekonomin, exempelvis varför de redovisade uppskattade kostnaderna, som andel av BNP, varierar och hur kostnaderna kan tänkas påverkas om andra länder inte har lika ambitiösa mål och åtaganden för att minska utsläppen. Detta eftersom en viktig utgångspunkt för beredningens förslag till ett ambitiösare mål för utsläppsminskningar i Sverige är att världen i övrigt också agerar så att de globala utsläppen minskar i linje med målen i Paris samt höjda ambitioner i EU:s utsläppshandelssystem.

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

Det finns visserligen anledning till att vara hoppfull om andra länders åtaganden. Under de senaste 20 åren har OECD-ländernas miljövänliga produktivitet, avseende exempelvis mängden koldioxidutsläpp, ökat, men det finns stora variationer mellan länder och sektorer. Variationerna mellan länder motiverar enligt Konkurrensverket en kontinuerlig uppföljning och en flexibel utformning av etappmålen som beaktar andra länders åtaganden för att minska utsläppen.

Det är enligt Konkurrensverket ofrånkomligt att regleringar ibland påverkar konkurrensförhållanden mellan företag. Ibland kan regleringar vara ett effektivt sätt att utnyttja konkurrensen mellan företag för att driva på utvecklingen av miljövänligare processer och produkter.

Kostnaderna för omställningen kommer enligt beredningen att bli ojämnt fördelade mellan olika sektorer, branscher och företag och omställningen till mycket låga utsläpp inom basmaterialindustrin är särskilt svår. Konkurrensverket hade önskat en utförligare analys av effekterna på konkurrens och internationell konkurrenskraft för de sektorer som kommer att påverkas mest av Sveriges ambitioner med klimatmålen. På internationellt konkurrensutsatta marknader kan nationella särregleringar innebära att företag och verksamheter flyttar till länder med lägre miljökrav.

En klimatpolitik som leder till ökad miljödumping gynnar varken sysselsättning, ekonomin eller det globala klimatet. Det är därför av stor vikt att ta fram modeller och metoder för att kontinuerligt utvärdera de globala effekterna av icke-harmoniserad miljölagstiftning.

Konkurrensverkets bedömning är därutöver att frånvaron av förslag på styrmedel i betänkandet gör det omöjligt att bedöma i vilken utsträckning beredningens föreslagna klimatmål påverkar konkurrens och konkurrenskraft för företag verk-samma i Sverige.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören. Föredragande har varit sakkunniga Ann-Britt Bern.

Dan Sjöblom

Ann-Britt Bern